

การพัฒนาเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย

ณัฐพล สุขม่วง^{1*} นิรัช สูดสังข์² และจิรวัดน์ พิระสันต์³

A DEVELOPMENT OF SUKHOTHAI CERAMICS TO OBTAIN CONTEMPORARY ART IDENTITY

Natapon Sukmuang^{1*} Nirat Soodsang² and Jirawat Phirasant³

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาศิลปะและการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

^{2,3} อาจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

¹ Graduate Students, Department of Art and Design, Faculty of Architecture, Naresuan University, Phitsanulok

^{2,3} Lecturer, Faculty of Architecture, Naresuan University, Phitsanulok

*Corresponding author E-mail address: progressive_deathmetal@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย 2) เพื่อประเมินคุณภาพ และความพึงพอใจของผู้บริโภคเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 98 คน ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ ตัวแปรต้น รูปแบบเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ร่วมสมัย ประเภทภาชนะเครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร ได้แก่ จาน, ชาม, แก้วน้ำ, ช้อนน้ำชา, ที่ใส่พริก และที่ใส่เกลือ ตัวแปรตาม คุณภาพ หมายถึงผลจากการประเมินตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มผช.245/2547 และ ความพึงพอใจ ผลจากการประเมินความพึงพอใจจากนักท่องเที่ยว วิธีดำเนินการวิจัย โดยออกแบบแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย 5 ชุด จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์ทั้งทางด้านความเหมาะสมและรูปแบบของผลิตภัณฑ์ เพื่อเลือกผลิต 3 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 เป็นการใช้อารมณ์ความรู้สึกแบบสุโขทัย โดยใช้รูปทรงเป็นสมัยใหม่ ชุดที่ 2 รูปทรงแบบสากล สีขาวดูหรูหรา เขียนลายทอง พรรณพฤษศาสตร์แบบสุโขทัย ชุดที่ 3 รูปทรงอิสระแบบเรียบง่าย พริ้วไหว เคลือบที่โมทนา มีลวดลายปลา แบบตัดทอน ของสุโขทัย การเก็บข้อมูลทั้งการสอบถาม, การสัมภาษณ์ และใช้การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) กับช่างและผู้ประกอบการ ในชุมชนที่มีความรู้ด้านเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย หลังจากนั้น จึงประเมินผลงานการออกแบบด้วยแบบสอบถาม เพื่อทำการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย จำนวน 3 ชุด ทำการแปรผล วิเคราะห์ค่าสถิติ ผลการประเมินคุณภาพเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย โดยผู้เชี่ยวชาญและผู้ประกอบการ ชุดที่ 1 อยู่ในระดับพอใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.50$) ชุดที่ 2 ภาพรวมอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.42$) ชุดที่ 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.33$) และเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย ทั้ง 3 ชุด โดยผู้เชี่ยวชาญ และผู้ประกอบการ แตกต่างไป จากเกณฑ์ความพึงพอใจ 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการประเมินผลความพึงพอใจจากนักท่องเที่ยวที่มีต่อเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย พบว่า เครื่องเคลือบดินเผาชุดที่ 1 เป็นการใช้อารมณ์ความรู้สึกแบบสุโขทัย โดยใช้รูปทรงเป็นสมัยใหม่ได้ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.19$) เครื่องเคลือบดินเผาชุดที่ 2 เป็นเครื่องเคลือบดินเผารูปทรงแบบสากล สีขาวดูหรูหรา เขียนลายทอง พรรณพฤษศาสตร์แบบสุโขทัย ($\bar{x} = 4.14$) และ เครื่องเคลือบดินเผาชุดที่ 3 รูปทรงอิสระแบบเรียบง่าย พริ้วไหว เคลือบที่โมทนา มีลวดลายปลา แบบตัดทอน ของสุโขทัย ($\bar{x} = 4.11$) โดยทั้ง 3 ชุด ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย, อัตลักษณ์ศิลปกรรมร่วมสมัย

ABSTRACT

The purpose of the research as: The samples groups used in this research are 98 people. The Variable of the study includes the independent variables patterns of ceramics' Sukhothai with an identity contemporary art. Types of the tableware such as bowls, plates, tumbler, tea sets. The Dependent variable refers to based on assessing results the quality of a product community standard (245/2547) and the result of the assess satisfaction from the tourists. The operations research by design a ceramics draft from Sukhothai make a Identities of Contemporary Art 5 sets. Then, the expert analysis of the appropriate and form of products. For select the product used to produce 3 sets. For the information collection, including interviews and Non-Participant Observation with technicians and entrepreneurs in the community whose knowledge of ceramics from Sukhothai. After that evaluation through questionnaire. To assess tourists satisfaction with the products ceramics chinaware from Sukhothai with an identity contemporary art of three set. The interpretation of the statistical analysis. Assessment of the quality of professionals, manufacturers and entrepreneurs for the products. And the result from professionals, manufacturers and entrepreneurs found the 1st set is the best satisfaction in so mean value 4.50. The 2nd and the 3rd set is good satisfaction in so mean value 4.42 and 4.33. The result to compare satisfaction in 3 set by professionals, manufacturers and entrepreneurs different from the satisfaction 3.50 statistically significant at the 0.05 level. The evaluation of satisfaction by tourists found 1st set is the best satisfaction in so mean value 4.19. The 2nd set so mean value of 4.14 and the 3rd set is 4.11.

Keywords: Sukhothai Ceramics, Identity of contemporary art

ความเป็นมาและความสำคัญ

เครื่องปั้นดินเผาเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับมนุษย์มาตั้งแต่สมัยโบราณ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมากมาย ในประเทศไทยได้ปรากฏหลักฐานว่ามีกลุ่มที่มีอารยธรรมสูงตั้งหลักแหล่งอยู่ตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์มาช้านานแล้ว ยืนยันได้คือการค้นพบเครื่องปั้นหรือภาชนะดินเผาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน หรือใช้ในพิธีการบางอย่างอยู่ตามแหล่งเมือง หรือชุมชน โบราณสถานต่างๆ เช่น เครื่องปั้นดินเผาบ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างมาก แสดงให้เห็นถึงความเจริญทางอารยธรรมบนพื้นแผ่นดินไทย ในสมัยสุโขทัยถือได้ว่าเป็นยุคสมัยหนึ่งที่มีความเจริญอย่างสูงสุดในทุกด้าน รวมถึงงานเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลก (เสกสรรค์ ตันยาภิรมย์, 2545, หน้า 3)

สำหรับประเทศไทย มีเครื่องปั้นดินเผาที่มีชื่อเสียงที่สุดคือเครื่องสังคโลก มีลักษณะเป็นชนิดเคลือบที่บ่มเหมือนถ้วยชามของจีนในสมัยปลายแผ่นดินซ่ง และปัจจุบันการทำเครื่องปั้นดินเผากลับมาเป็นที่สนใจอย่างแพร่หลาย โดยมีโรงงานอุตสาหกรรมที่ทำเครื่องปั้นดินเผาเกิดขึ้นหลายแห่ง รวมทั้งมีหน่วยงานรัฐบาลที่ช่วยส่งเสริมค้นคว้าวิจัยในเรื่องนี้ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์ สภาวิจัยแห่งชาติ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมและศูนย์วิจัยเครื่องปั้นดินเผา เป็นต้น ในภาคเหนือตอนล่างผู้วิจัยยังมองเห็นว่ายังมีแหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผาที่สามารถพัฒนาทั้งลักษณะรูปแบบและการจัดให้ก้าวไปสู่ตลาดการค้าทั่วประเทศและทั่วโลก โดยสามารถพัฒนาแบบและการจัดการไปสู่อัตลักษณ์ร่วมสมัยได้ (จิรวัดน์ พิระสันต์, 2549, หน้า 14) รวมถึงศิลปะนั้นยังคงเป็นสิ่งจำเป็นแก่จิตใจมนุษย์ ดังนั้น การแสดงออกซึ่งความรู้สึกอันแตกต่าง ไปจากในอดีตก็ต้องถูกสร้างสรรค์ขึ้น คือ ศิลปะร่วมสมัยที่กล่าวถึงนี้

ในยุคของการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วนี้ ทำให้รูปแบบของผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากเครื่องเคลือบดินเผาเปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบดั้งเดิม มีปัจจัยหลากหลายที่เป็นตัวกำหนดรูปแบบและงานดีไซน์ของผลิตภัณฑ์เคลือบดินเผาให้มีความน่าสนใจไปตามการใช้งาน ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์เครื่องเคลือบดินเผาแบบสมัยใหม่ขึ้น เพื่อสนองความต้องการในทุกด้านของผู้บริโภค (บุษรินทร์ ศิริจิตเกษ, 2546, หน้า 1)

การออกแบบเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย ที่สามารถสะท้อนถึงรูปลักษณ์ของศิลปะของวัตถุตั้งเดิมได้นั้น มีความสำคัญไม่น้อย เพราะถือได้ว่าเป็นการอนุรักษ์รูปลักษณ์ของศิลปะดั้งเดิมไว้ไม่ให้สูญสิ้นไป เนื่องจากแนวโน้มการออกแบบในปัจจุบันมีความละเอียดต่อความเป็นมาของศิลปะดั้งเดิม ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นองค์ประกอบพื้นฐานเพื่อใช้เป็นแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ และยังไม่มีการคงศิลปะและวัฒนธรรมดั้งเดิมไว้เลย ทำให้ไม่เกิดรายได้ให้กับชุมชน รวมทั้งขาดโอกาสพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ โบราณสถาน การท่องเที่ยวเชิงพุทธ การท่องเที่ยวเชิงชุมชน และมรดกโลก ที่เชื่อมโยงกันเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากล

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญ ในการศึกษาปัจจัยและหลักการออกแบบเครื่องใช้ในบ้านสมัยใหม่ที่สะท้อนถึงรูปแบบศิลปะบนเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย โดยจะออกแบบใหม่และสื่อให้เห็นรูปแบบของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยที่น่าเอกลักษณ์เฉพาะตัวมาใช้ให้เห็นถึงความโดดเด่นและแตกต่าง เพื่อสร้างทางเลือกใหม่ในการคงมรดกไทยให้คงอยู่ต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย
2. เพื่อประเมินคุณภาพ และความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย

สมมุติฐานการวิจัย

คุณภาพ และความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย อยู่ระดับดี

ขอบเขตของงานวิจัย

1 การศึกษาตัวแปร

1.1 ตัวแปรต้น รูปแบบเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ร่วมสมัย ประเภทภาชนะเครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร โดยเลือกภาชนะในโต๊ะอาหารที่ทำจากเครื่องเคลือบดินเผา ได้แก่ 1) จานเล็ก 2) จานกลาง 3) จานใหญ่ 4) ชาม 5) แก้วน้ำ 6) แก้วน้ำใหญ่ 7) ชุดน้ำชา 8) ที่ใส่พริกและที่ใส่เกลือ

1.2 ตัวแปรตาม

1.2.1 คุณภาพ หมายถึงผลจากการประเมินตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มพช.245/2547 เครื่องปั้นดินเผาเคลาดอน

1.2.2 ความพึงพอใจ ผลจากการประเมินความพึงพอใจจากนักท่องเที่ยว

2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย เป็นต้น ประมาณ 500 คนต่อสัปดาห์

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวในบริเวณจุดจำหน่ายสินค้าภายในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 83 คน ตามตารางสำเร็จรูปของ Yamane ที่ความเชื่อมั่น 90 เปอร์เซนต์ โดยวิธีการสุ่ม

ตัวอย่างแบบการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์หาข้อมูลการหาค่าการณีกกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว (one-sample test)

วิธีดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บข้อมูลทุติยภูมิ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยทำการค้นคว้าจากเอกสาร หนังสือ ตำราเรียน รายงาน วิทยานิพนธ์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานเพื่อสร้างเป็นกรอบแนวคิด ศึกษาถึงกระบวนการผลิตงานเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย และความเชื่อทั่วไปที่มีแนวทางเดียวกัน โดยได้ศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ และเข้าไปสอบถามและทำการสัมภาษณ์กับผู้ประกอบการ ช่างปั้นดินเผา ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบ และผลิตเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย

2. การทำแบบประเมินเพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อหาความพึงพอใจของรูปทรง ลวดลาย องค์ประกอบ และอัตลักษณ์ที่มีต่อแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย โดยศึกษาในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดไว้ โดยการนำข้อมูลต่างๆมาตรวจสอบและวิเคราะห์ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการทำให้ เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย โดยร่างแนวคิดและการสรุปแนวคิดรวบยอดของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบทั้งหมด 5 ชุด จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์ทั้งทางด้านความเหมาะสมและรูปแบบของผลิตภัณฑ์โดยมีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ทางด้านเครื่องเคลือบดินเผาจำนวน 5 คน

โดยผลผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไขในส่วนของคุณภาพต้องเหมาะสม เพราะบางชุดกว้างไป บางชุดเล็กไป ลวดลายที่ออกแบบควรมีเนื้อหา ชัดเจนกว่านี้ โดยเพิ่มลวดลายปลาซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของสุโขทัยเข้าไป รูปทรงและรูปแบบในบางชุดควรมีความแปลกใหม่

หลังจากนั้นผู้วิจัยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัยมีทั้งหมด 3 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 เป็นการ ใช้การเคลือบเซลาดอลแบบสุโขทัย โดยใช้รูปทรงเป็นสมัยใหม่ ชุดที่ 2 รูปทรงแบบสากล สีขาวดูหรูหรา เขียนลายทอง พรหมพุกษาแบบสุโขทัย ชุดที่ 3 รูปทรงอิสระแบบเรียบง่าย พริ้วไหว เคลือบที่โมทนา มีลวดลายปลา แบบตัดทอน ของสุโขทัย

3. ประเมินผลงานต้นแบบจริงที่ได้จากการผลิต เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัยมีทั้งหมด 3 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 เป็นการ ใช้การเคลือบเซลาดอลแบบสุโขทัย โดยใช้รูปทรงเป็นสมัยใหม่ ชุดที่ 2 รูปทรงแบบสากล สีขาวดูหรูหรา เขียนลายทอง พรหมพุกษาแบบสุโขทัย ชุดที่ 3 รูปทรงอิสระแบบเรียบง่าย พริ้วไหว เคลือบที่โมทนา มีลวดลายปลา แบบตัดทอน ของสุโขทัย เพื่อทำการประเมินคุณภาพเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัยโดยผู้เชี่ยวชาญ ทางด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเครื่องเคลือบดินเผา และผู้ประกอบการ ดังนี้ ผู้เชี่ยวชาญทางด้าน การออกแบบผลิตภัณฑ์ จำนวน 4 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเครื่องเคลือบดินเผา จำนวน 3 คน ผู้ประกอบการเจ้าของร้านในจังหวัดสุโขทัย จำนวน 3 ร้าน

4. ประเมินผลงานการออกแบบที่ได้จากการผลิต เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัยจากกลุ่มตัวอย่าง ของนักท่องเที่ยว ใน ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 98 คน เพื่อทำการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลของระดับความคุณภาพและความพึงพอใจและประเมินใช้ เกณฑ์มาตรฐานชุมชน 245/2547 มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนเครื่องปั้นดินเผาเซลาดอน จะใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ พึงพอใจมาก (ระดับ 3.50) โดยใช้วิธีการหาค่าการณีกกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว (One – Sample Test)

ผลการวิจัย

การพัฒนาเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย 2) เพื่อประเมินคุณภาพ และความพึงพอใจของผู้บริโภคเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย

ผลของการพัฒนาเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้เลือกพัฒนาเครื่องเคลือบดินเผาสำหรับภาชนะบนโต๊ะอาหาร เนื่องจาก ภาชนะบนโต๊ะอาหาร เป็นเครื่องใช้ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต อีกทั้งภาชนะบนโต๊ะอาหารมีหลายชิ้น ไม่ว่าจะเป็น ถ้วย ชาม แก้ว เหยือก เป็นต้น จึงสามารถสร้างสรรค์ออกแบบผลงานที่เป็นรูปแบบต่างๆ ได้หลากหลาย

ภาชนะบนโต๊ะอาหารเป็นของใช้ที่สามารถสื่อถึงรสนิยม ความชอบ วิถีชีวิต รวมไปถึงสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นนั้นได้ โดยเห็นได้จากรูปแบบ ลวดลาย และสีของภาชนะ ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาพัฒนาภาชนะบนโต๊ะอาหาร เพื่อออกแบบรูปแบบต่างๆ โดยนำอัตลักษณ์ของศิลปะร่วมสมัยเข้ามาเป็นส่วนประกอบในการออกแบบ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการประยุกต์การใช้และพัฒนาเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยที่สามารถนำศิลปะสมัยใหม่เข้ามารวมกับวิธีการผลิตเครื่องเคลือบดินเผาแบบเก่าของสุโขทัยได้ และยังคงมีเอกลักษณ์ของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยอยู่เช่นเดิม โดยผู้วิจัยนำเสนอแบบร่างทั้งสิ้น 5 รูปแบบ

สรุปการประเมินแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย

การประเมินแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย โดยผู้เชี่ยวชาญ สามารถสรุปแบบได้ดังนี้
ระดับความพึงพอใจแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย ชุดที่ 1 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ชุดที่ 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับพอใจปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 ชุดที่ 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับพอใจมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ชุดที่ 4 ในภาพรวม อยู่ระดับพอใจมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 และชุดที่ 5 ในภาพรวมระดับพอใจปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20

จากตาราง 1 มีความพึงพอใจมากในด้านรูปทรงที่ทันสมัย อย่างชัดเจนด้านเส้นเฉียง และเส้นตัด และแสดงเอกลักษณ์ของสุโขทัยอย่างชัดเจนด้วยเคลือบเขียวไข่มุก
พบว่า การเปรียบเทียบความพึงพอใจแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย ทั้ง 5 ชุด โดยผู้เชี่ยวชาญ แตกต่างไป จากเกณฑ์ความพึงพอใจ 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปการประเมินแบบร่าง

ชุดที่ 1 (SIMPLY) มีความโดดเด่นในรูปทรง และเคลือบ โดยผู้ที่มีความพึงพอใจส่วนใหญ่ ชอบความแปลกใหม่และไม่เหมือนใคร ส่วนที่มีความพึงพอใจปานกลาง ในด้านการใช้งานจริง

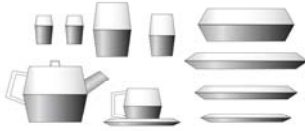
ชุดที่ 2 (CYLINDER) มีรูปทรงดูแข็งแรง ทนทาน เคลือบดำทำให้ดูน่าสนใจ จึงเป็นที่พึงพอใจเฉพาะบางกลุ่มเท่านั้น ในการผลิตจริงจะต้องใช้แบบพิมพ์หล่อ ส่วนที่มีความพึงพอใจปานกลาง ในด้านสี

ชุดที่ 2 (MODERN) มีความพึงพอใจมากในด้านรูปทรงที่ทันสมัย อย่างชัดเจนด้านเส้นเฉียง และเส้นตัด และแสดงเอกลักษณ์ของสุโขทัยอย่างชัดเจนด้วยเคลือบเขียวไข่มุก มีความพึงพอใจมาก ในด้าน รูปทรง และเคลือบ

ชุดที่ 4 (LUXURY) รูปทรงเครื่องเคลือบดินเผาไม่มีความโดดเด่น มีความพึงพอใจมากในด้านลวดลาย ที่ใช้สีทอง และลวดลายพันธุ์พฤกษา

ชุดที่ 5 (TWO TONE) รูปทรงมีความทันสมัย สี มีความขัดแย้งกัน ความพึงพอใจในด้านการใช้งานปานกลาง

ตาราง 1 การเปรียบเทียบความพึงพอใจแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย โดยผู้เชี่ยวชาญ ตามเกณฑ์ความพึงพอใจ (3.50) จำนวน 5 คน

ที่	รายการ		ความพึงพอใจ		t	Sig.	แปลผล
			$\bar{X}$	SD			
1	ชุดที่ 1 (SIMPLY)		4.12	0.88	10.49*	0.000	มาก
2	ชุดที่ 2 (CYLINDER)		3.00	0.71	9.49*	0.001	ปานกลาง
3	ชุดที่ 3 (MODERN)		4.04	0.95	9.48*	0.001	มาก
4	ชุดที่ 4 (LUXURY)		4.00	1.00	8.94*	0.001	มาก
5	ชุดที่ 5 (TWO TONE)		3.20	0.84	7.48*	0.002	ปานกลาง

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ชุดที่ 1 เป็นการใ้การเคลือบเซลาดอลแบบสุโขทัย โดยใช้รูปทรงเป็นสมัยใหม่เคลือบแบบเซลาดอน (Celadon Wares) ใช้สีเขียวไข่กา

ภาพ 1 เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย รูปแบบที่ 1

แนวคิดในการออกแบบคือ ต้องการสร้างสรรค์ผลงานให้มีความทันสมัย (MODERN) ใช้การตัดทอนรายละเอียด เพื่อแสดงถึงศิลปะสมัยใหม่อย่างชัดเจน เลือกรูปทรงแสดงเส้นตรง เส้นเฉียง เพื่อให้เครื่องเคลือบดินเผาออกมา มีลักษณะเป็นผลิตภัณฑ์ร่วมสมัยแบบสากล โดยใช้การปั้น ขึ้นรูป อย่างมีรูปแบบที่ชัดเจนของเส้นเฉียง เส้นตัด เพื่อความร่วมสมัย และใช้การเคลือบสีเขียวไข่มุก ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย ทั้งนี้เพื่อคงความเป็นเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้รวมอยู่ในแนวคิดของศิลปะร่วมสมัยให้เข้าด้วยกัน แสดงให้เห็นถึงการใช้เทคนิคการเคลือบเครื่องเคลือบดินเผาตามแบบของชาวสุโขทัย

ชุดที่ 2 รูปทรงแบบสากล สีขาวดูหรูหรา เขียนลายทอง พรหมพุกาแบบสุโขทัย

ภาพ 2 เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย รูปแบบที่ 2

แนวคิดในการออกแบบคือ ต้องการสร้างสรรค์ผลงานให้มีความหรูหรา (LUXURY) ใช้การผลิตอย่างประณีต เพื่อแสดงถึงศิลปะแบบสากล เลือกรูปทรงแสดงเส้นโค้ง อ่อนช้อย เพื่อให้เครื่องเคลือบดินเผาออกมา มีลักษณะเป็นผลิตภัณฑ์ร่วมสมัยแบบสากลด้วยความหรูหรา โดยใช้การปั้น ขึ้นรูป อย่างประณีต และที่สำคัญคือการเลือกใช้ลวดลาย พันธุ์พุกา ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย ทั้งนี้เพื่อคงความเป็นเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้รวมอยู่ในแนวคิดของศิลปะร่วมสมัยให้เข้าด้วยกัน แสดงให้เห็นถึงการใช้เทคนิคการเคลือบขาวและเขียนทองด้วยความสวยงามและประณีต

ชุดที่ 3 รูปทรงอิสระแบบเรียบง่าย พริ้วไหว เคลือบของโมทนา มีลวดลายปลา แบบตัดทอน ของสุโขทัย

ภาพ 3 เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย รูปแบบที่ 3

แนวคิดในการออกแบบคือ ต้องการสร้างสรรค์ผลงานให้มีความเรียบง่ายในรูปทรง และรูปร่างของเครื่องเคลือบดินเผา โดยใช้การปั้นมือ ขึ้นรูปด้วยมือ ให้เกิดความโค้ง เพื่อความอิสระ พริ้วไหว แสดงความรู้สึกที่อ่อนไหว และเป็นกันเองของเครื่องเคลือบดินเผา ไม่ให้มีรูปแบบที่ตายตัวเกินไปนัก เพื่อแสดงถึงรูปแบบของความเรียบง่าย (SIMPLY) โดยใช้รูปร่างของปลามาเป็นส่วนประกอบด้วยในรูปทรงของเครื่องเคลือบ และการเจาะรูแบบตัดทอนทำให้เกิดลายเป็นตัวปลา ซึ่งปลาเป็นเอกลักษณ์ของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยอยู่แล้ว ทั้งนี้เพื่อความคงความเป็นเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้รวมอยู่ในแนวคิดของศิลปะร่วมสมัยให้เข้าด้วยกัน และใช้สีการเคลือบแบบสีของโมทนาเซรามิกของจังหวัดสุโขทัย เป็นสีน้ำตาลเงา แสดงให้เห็นถึงความเป็นธรรมชาติตามแบบของชาวสุโขทัย

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความพึงพอใจต้นแบบเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย โดยผู้เชี่ยวชาญ และผู้ประกอบการ ตามเกณฑ์ความพึงพอใจมาก (3.50) จำนวน 10 คน

ที่	รายการ	ความพึงพอใจ		t	Sig.	ความพึงพอใจ	
		$\bar{x}$	SD				
1	ชุดที่ 1 (MODERN)		4.50	0.56	5.63*	0.000	มากที่สุด
2	ชุดที่ 2 (LUXURY)		4.42	0.59	4.89*	0.001	มาก
3	ชุดที่ 3 (SIMPLY)		4.36	0.54	5.02*	0.001	มาก

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 พบว่า ความพึงพอใจต้นแบบเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย ทั้ง 3 ชุด โดยผู้เชี่ยวชาญ และผู้ประกอบการ แตกต่างไป จากเกณฑ์ความพึงพอใจ 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปการประเมินต้นแบบ

ชุดที่ 1 (MODERN) มีความพึงพอใจมากในด้านรูปทรงที่ทันสมัย อย่างชัดเจนด้านเส้นเฉียง และเส้นตัด และแสดงเอกลักษณ์ของสุโขทัยอย่างชัดเจนด้วยเคลือบเขียวไขก่า

ชุดที่ 2 (LUXURY) รูปทรงเครื่องเคลือบดินเผามีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด แต่ในด้านลวดลายมีความพึงพอใจมาก เนื่องจากสีทอง และลวดลายพันธุ์พฤกษา ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย

ชุดที่ 3 (SIMPLY) มีความโดดเด่นในรูปทรง และเคลือบ โดยผู้ที่มีความพึงพอใจส่วนใหญ่ ชอบความแปลกใหม่และไม่เหมือนใคร ส่วนที่มีความพึงพอใจน้อย คือเรื่องของการใช้งานจริง

ตารางที่ 3 ผลของการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย ตาราง แสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับ	รายละเอียด	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	57	58.2
	หญิง	41	41.8
	รวม	98	100
2	ช่วงอายุ		
	ต่ำกว่า 20 ปี	20	20.4
	20-25 ปี	16	16.3
	26-35 ปี	32	32.7
	36-50 ปี	14	14.3
	มากกว่า 50 ปี	16	16.3
	รวม	98	100
3	เคยพบเห็นเกี่ยวกับเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย		
	เคย	25	25.5
	ไม่เคย	73	74.5
	รวม	98	100

จากตาราง 20 พบว่า นักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 58.2 รองลงมาคือเพศหญิง จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8 ส่วนใหญ่อายุ 26-35 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 รองลงมาคือช่วงอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4 ช่วงอายุ 20-25 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 ช่วงอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 ช่วงอายุ 36-50 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่เคยพบเห็นเกี่ยวกับเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 74.5 เคยเห็น 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25.5

การเปรียบเทียบความพึงพอใจแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย โดยนักท่องเที่ยวตามเกณฑ์ความพึงพอใจมาก (3.50) จำนวน 98 คน

ที่	รายการ	ความพึงพอใจ		t	Sig.	ความพึงพอใจ
		$\bar{x}$	SD			
1	ชุดที่ 1 (MODERN)	4.19	0.26	25.99*	0.000	มาก
2	ชุดที่ 2 (LUXURY)	4.14	0.44	14.22*	0.000	มาก
3	ชุดที่ 3 (SIMPLY)	4.11	0.54	11.31*	0.000	มาก

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 24 พบว่า ความพึงพอใจแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย ทั้ง 3 ชุด โดยนักท่องเที่ยว แตกต่างไป จากเกณฑ์ความพึงพอใจ 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การพัฒนาเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายของการศึกษา คือ

1) เพื่อพัฒนาเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย 2) เพื่อประเมินคุณภาพ และความพึงพอใจของผู้บริโภคเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

รูปแบบโดยทั่วไปของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย

เอกลักษณ์เครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยที่ประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านรูปทรง ปัจจัยด้านลวดลาย ปัจจัยด้านสีเคลือบ และปัจจัยด้านวัสดุที่ใช้ในการผลิต พบว่า ประเภทปัจจัยที่สามารถสื่อถึงความเป็นเอกลักษณ์ศิลปะเครื่องเคลือบดินเผาได้ดีที่สุด คือ ปัจจัยด้านลวดลาย จากนั้นผู้วิจัยทำการสรุปผลจากการหาระดับของการสื่อถึงความเป็นตัวแทนของแต่ละประเภทของรูปแบบเฉพาะที่ประกอบไปด้วย ชนิดของปัจจัยด้านรูปทรง ชนิดของปัจจัยด้านลวดลาย ชนิดของปัจจัยด้านสีเคลือบ และชนิดของปัจจัยด้านวัสดุที่ใช้ พบว่า หนึ่ง ประเภทของปัจจัยด้านรูปทรงที่สามารถแสดงถึงความเป็นตัวแทนของศิลปะเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยได้ชัดเจนได้ดีที่สุด และสามารถนำไปใช้ทดสอบในวิธีการแปลงเอกลักษณ์ คือ รูปทรงประเภทแจกันทรงลูกแพร์

รูปทรงประเภทเหยือกใส่น้ำทรงน้ำเต้า, รูปทรง ประเภทชามแบบปากบานออก, รูปทรงประเภทจานแบบวงกลม รูปทรงประเภท ขวดทรงน้ำเต้าสองหู สอง ประเภทของปัจจัยด้านลวดลายที่สามารถแสดงถึงความเป็นตัวแทนของศิลปะเครื่องเคลือบดินเผา สุโขทัยได้ชัดเจนได้ดีที่สุด และสามารถนำไปใช้ทดสอบในวิธีการแปลงเอกลักษณ์ คือ ลวดลายพันธุ์พฤกษาประเภทช่อดอกไม้ ลวดลายรูปสัตว์ประเภทลายปลาทั้งปลาหลายตัวและปลาตัวเดียว ลวดลายช่องกระจกประเภทรูปกลีบบัวรูปโค้ง ลวดลาย เรขาคณิตประเภทลายเขาส่อง และ ลวดลายเบ็ดเตล็ดประเภทดอกสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน สาม ประเภทของปัจจัยด้านสีเคลือบ ที่สามารถแสดงถึงความเป็นตัวแทนของศิลปะเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยได้ชัดเจนได้ดีที่สุด และสามารถนำไปใช้ทดสอบใน วิธีการแปลงเอกลักษณ์ คือ ประเภทเคลือบเซลาดอน และประเภทเขียนลายสีดำได้เคลือบ และสี จากการสรุปผลด้านวัสดุที่ใช้ใน การผลิตที่สามารถแสดงถึงความเป็นตัวแทนของศิลปะเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยได้ชัดเจนได้ดีที่สุด คือเนื้อดินชนิดสีน้ำตาลและ น้ำเคลือบชนิดเคลือบขี้เถ้า (จริญญา พหลเทพ, 2542 หน้า 247)

ผลของการพัฒนาเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย

จากการศึกษารูปแบบเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย และการประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย จึงนำมาพัฒนาเครื่องเคลือบดินเผาทั้ง 3 รูปแบบ ซึ่งได้แก่ 1) แนวคิดในการออกแบบคือ ต้องการสร้างสรรค์ผลงานให้มีความเรียบง่ายในรูปทรง และรูปร่างของเครื่องเคลือบดินเผา โดยใช้การปั้นมือ ขึ้นรูปด้วยมือ ให้เกิดความโค้ง เพื่อความอิสระ พริ้วไหว แสดงความรู้สึกที่อ่อนไหว และเป็นกันเองของเครื่องเคลือบดินเผา ไม่ให้มีรูปแบบที่ตายตัวเกินไปนัก เพื่อแสดงถึงรูปแบบของความเรียบง่าย โดยใช้รูปร่างของปลามาเป็นส่วนประกอบด้วยในรูปทรงของเครื่องเคลือบ และการเขาส่องแบบตัดทอนทำให้เกิดลายเป็นตัวปลา ซึ่งปลาเป็นเอกลักษณ์ของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยอยู่แล้ว ทั้งนี้เพื่อคงความเป็นเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้รวมอยู่ในแนวคิดของศิลปะร่วมสมัยให้เข้าด้วยกัน และใช้สีการเคลือบแบบสีของโมทนาเซรามิกของจังหวัดสุโขทัย เป็นสีน้ำตาลเงา แสดงให้เห็นถึงความเป็นธรรมชาติตามแบบของชาวสุโขทัย 2) แนวคิดในการออกแบบคือ ต้องการสร้างสรรค์ผลงานให้มีความทันสมัย ใช้การตัดทอนรายละเอียด เพื่อแสดงถึงศิลปะสมัยใหม่อย่างชัดเจน เลือกรูปทรงแสดงเส้นตรง เส้นเฉียง เพื่อให้เครื่องเคลือบดินเผาออกมา มีลักษณะเป็นผลิตภัณฑ์ร่วมสมัยแบบสากล โดยใช้การปั้น ขึ้นรูป อย่างมีรูปแบบที่ชัดเจนของเส้นเฉียง เส้นตัด เพื่อความร่วมสมัย และใช้การเคลือบสีเขียวไข่กา เคลือบแบบเซลาดอน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย ทั้งนี้เพื่อคงความเป็นเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้รวมอยู่ในแนวคิดของศิลปะร่วมสมัยให้เข้าด้วยกัน แสดงให้เห็นถึงการใช้เทคนิคการเคลือบเครื่องเคลือบดินเผาตามแบบของชาวสุโขทัย 3) แนวคิดในการออกแบบคือ ต้องการสร้างสรรค์ผลงานให้มีความหรูหรา ใช้การผลิตอย่างประณีต เพื่อแสดงถึงศิลปะแบบสากล เลือกรูปทรงแสดงเส้นโค้ง อ่อนช้อย เพื่อให้เครื่องเคลือบดินเผาออกมา มีลักษณะเป็นผลิตภัณฑ์ร่วมสมัยแบบสากลด้วยความหรูหรา โดยใช้การปั้น ขึ้นรูป อย่างประณีต และที่สำคัญคือการเลือกใช้ลวดลาย พรรณพฤกษา ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัย ทั้งนี้เพื่อคงความเป็นเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยให้รวมอยู่ในแนวคิดของศิลปะร่วมสมัยให้เข้าด้วยกัน แสดงให้เห็นถึงการใช้เทคนิคการเคลือบเครื่องเคลือบดินเผาตามแบบของชาวสุโขทัย โดยทำออกมาเป็นภาชนะบนโต๊ะอาหาร ใช้การเคลือบสีขาว ลักษณะน้ำเคลือบถ้าผลิตจากเตาสุโขทัย จะทารองพื้นด้วยน้ำดินสีขาวก่อน แล้วจึงลงลวดลายตามแบบของสุโขทัย

ผลของการศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพ และความพึงพอใจของผู้บริโภคเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย

การประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัยทั้ง 3 ชุด จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 98 คน ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่เป็นชาย อายุระหว่าง 26-35 ปี และกลุ่มตัวอย่างส่วนมากไม่เคยพบเห็นเกี่ยวกับเครื่องเคลือบดินเผาสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย

ความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย พบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากเกี่ยวกับเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย อาจเนื่องมาจากเครื่อง

เคลื่อนดินเผาสุโขทัยมีเอกลักษณ์ที่ประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านรูปทรง ปัจจัยด้านลวดลาย ปัจจัยด้านสีเคลือบ และปัจจัยด้านวัสดุที่ใช้ในการผลิตและมีการผสมผสานระหว่างงานออกแบบ ในแบบเก่ากับแบบใหม่เข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน

จากผลการประเมินคุณภาพของผู้บริโภคที่มีต่อแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย พบว่าความพึงพอใจต่อแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัยมีความพึงพอใจมาก 3 ชุด อาจเนื่องมาจาก 1) แบบร่างเครื่องเคลือบดินเผา ชุดที่ 1 เป็นการสร้างสรรค์ผลงานให้มีความเรียบง่ายในรูปทรง และรูปร่างของเครื่องเคลือบดินเผา โดยการใช้การปั้นมือ ขึ้นรูปด้วยมือ ให้เกิดความโค้ง เพื่อความอิสระ พริ้วไหว แสดงความรู้สึกที่อ่อนไหว และเป็นกันเองของเครื่องเคลือบดินเผา ไม่ให้มีรูปแบบที่ตายตัวเกินไปนัก เพื่อแสดงถึงรูปแบบของความเรียบง่าย เหมาะสำหรับวัยรุ่น ถึงวัยกลางคน ที่มีการดำเนินชีวิตอยู่ในแบบของตนเองรักอิสระ ไม่ชอบเป็นเหมือนผู้อื่น ชอบความแปลกใหม่ 2) แบบร่างเครื่องเคลือบดินเผา ชุดที่ 3 เป็นการสร้างสรรค์ผลงานให้มีความทันสมัย ใช้การตัดทอนรายละเอียด เพื่อแสดงถึงศิลปะสมัยใหม่อย่างชัดเจน เลือกรูปทรงแสดงเส้นตรง เส้นเฉียง เพื่อให้เครื่องเคลือบดินเผาออกมา มีลักษณะเป็นผลิตภัณฑ์ร่วมสมัยแบบสากล เหมาะทั้งชายและหญิง วัยรุ่นถึงวัยกลางคน ที่ชอบสิ่งแปลกใหม่ แต่ยังคงใช้ชีวิตอย่างมีแบบแผนตามครรลองของสังคม 3) แบบร่างเครื่องเคลือบดินเผา ชุดที่ 4 เป็นการสร้างสรรค์ผลงานให้มีความหรูหรา ใช้การผลิตอย่างประณีต เพื่อแสดงถึงศิลปะแบบสากล เลือกรูปทรงแสดงเส้นโค้ง อ่อนช้อย เพื่อให้เครื่องเคลือบดินเผาออกมา มีลักษณะเป็นผลิตภัณฑ์ร่วมสมัยแบบสากลด้วยความหรูหรา และแบบร่างเครื่องเคลือบดินเผา เหมาะสำหรับผู้หญิงวัยกลางคนจนถึงสูงอายุ ที่รักความสวยงาม ชอบเข้าสังคม

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกสุโขทัยที่มีอัตลักษณ์ศิลปะร่วมสมัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ในด้านการถอดแบบอัตลักษณ์ของเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกสุโขทัย ควรเน้นในส่วนที่เด่นชัด และเป็นเอกลักษณ์ไม่เหมือนใคร

1.2 เมื่อผลิตผลงานจริงต้องนึกถึง การยึดหดตัวของชิ้นงาน โดยต้องมีการทดลองเผาก่อน หรือ ทำไว้หลายๆ ขนาด เมื่อเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกสุโขทัย หดตัวแล้ว สามารถเลือกเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกสุโขทัย เพื่อให้ได้ขนาดตามที่ต้องการได้

1.3 ในการเจาะรูของเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกสุโขทัย ต้องเผื่อขนาดรูสำหรับอัตราการหดตัวของเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกสุโขทัย และ น้ำยาเคลือบที่จะปิดรูของเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกสุโขทัย

1.4 คำนึงถึงความสะดวกในการใช้งานจริง เช่น ต้นแบบกาน้ำบางชิ้น ใส่ไม่ได้ลำบาก ไม่เหมาะกับการใช้งาน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาเพิ่มเติมให้ส่วนของการใช้งานจริง ใช้งานได้สะดวก และเพื่อการออกแบบเพื่อการใช้งานของคนทุกกลุ่มในสังคม (Universal Design)

2.2 เพิ่มเติมส่วนแนะนำการใช้อย่างถูกวิธี เพื่อสามารถใช้งานอย่างเต็มที่ และปลอดภัย

2.3 ในส่วนของการผลิตงานจริง ต้องทราบถึง ลักษณะ และ ขีดจำกัดในการทำงานของ โรงงาน เพื่อที่จะวางแผนการผลิตเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกสุโขทัยได้ตามความต้องการ

2.4 ขั้นตอนการผลิตเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกสุโขทัย ต้องตกลงต้นแบบ กับช่าง อย่างละเอียด ควรมีภาพถ่ายหรือภาพร่างประกอบด้วย รวมไปถึงขั้นตอนการทำ ต้องอธิบายและจดบันทึกไว้

เอกสารอ้างอิง

- จรัญญา พหลเทพ. (2554). **ปัจจัยและหลักการออกแบบเครื่องใช้ในบ้านสมัยใหม่ที่สะท้อนถึงรูปลักษณ์ของศิลปวัตถุดั้งเดิม**. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, กรุงเทพฯ.
- จิรวัดน์ พิระสันต์และนางสาวศรีอุรา เสือทะยาน. (2549). **การพัฒนาเครื่องปั้นดินเผา:กรณีกลุ่มเครื่องปั้นดินเผาตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง.จังหวัดพิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก.**
- นิรัช สุดสังข์. (2548).**การวิจัยการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม.กรุงเทพฯ:โอเดียนสโตร์.**
- บุษรินทร์ ศิริจิตเกษ. (2546). **ชุดผลิตภัณฑ์เครื่องเคลือบดินเผาสำหรับครัวเพื่อใช้ประกอบบนโต๊ะอาหาร**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม, มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- เสกสรรค์ ตันยาภิรมย์. (2545). **การออกแบบโคมไฟเครื่องเคลือบดินเผาโดยมีความบันดาลใจจากศิลปะสมัยสุโขทัย**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.